

41-200 Sosnowiec, skr. poczt. 272, zarzad@vector-24.pl

Sosnowiec, 04 maja 2019

FUNDACJA NA RZECZ BEZPIECZENSTWA
RUCHU DROGOWEGO Vector-24.pl
41-200 Sosnowiec, skr. 272
Regon: 382355201, NIP: 6443547189
KRS:0000764231
vector-24.pl zarzad@vector-24.pl

Rada Miejska Sosnowca

Al. Zwycięstwa 20
41-200 Sosnowiec

URZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU

Urząd Miasta Sosnowiec
Wydział Administracyjno-Gospodarczy
2019-05-06, 28555/2019
841920

P E T Y C J A

w sprawie usuwania skutków zdarzeń drogowych

Działając na podstawie art. 2 ust. 1 oraz ust. 2 pkt. 1 i 2 ustawy o petycjach, składamy petycję w interesie publicznym oraz własnym w sprawie usuwania skutków zdarzeń drogowych (kolokwialnie: sprzątnięcia po kolizjach, wypadkach, itp.) na drogach będących w zarządzie lub władaniu gminy Sosnowiec.

Działając w imieniu Fundacji na Rzecz Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Vector-24.pl, uprzejmie informujemy, iż realizując swoje cele statutowe analizujemy umowy w zakresie usług usuwania skutków wypadków i kolizji drogowych, zawarte przez gminy naszego województwa, także na terenie kraju oraz przedstawiamy własne rekomendacje, w celu poprawy standardów tych usług (par.10 pkt. 6 naszego Statutu).

Realizując nasze cele statutowe, m.in. dążenia do poprawy standardów pomocy uczestnikom kolizji, ofiarom wypadków oraz katastrof drogowych, a także usuwania skutków zdarzeń drogowych (par. 10 pkt. 6 Statutu) pismem z dnia 04 lutego 2019 r. przekazaliśmy Prezydentowi Sosnowca Arkadiuszowi Chęcińskiemu rekomendacje naszej Fundacji dotyczące zawieranych przez Gminę Sosnowiec umów na świadczenie usługi usuwania skutków zdarzeń drogowych.

Prezydent Chęciński nie raczył odpowiedzieć, w naszej ocenie naruszył prawo, wprowadzając faktyczny monopol na wykonywanie w/w usług dla jednego podmiotu prywatnego, co budzi uzasadnione podejrzenia o charakterze korupcyjnym. Działania te skutkowały zainicjowaniem przez Fundację postępowania przed Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Delegatura w Katowicach. Przedkładamy w załączeniu odpis pisma UOKiK z 11 marca 2019 r. znak: RKT.81.7.2019.MK.

Sosnowiec, 04 maja 2019

vector-24.pl ... KRS 0000764231 ...

Rada Miejska Sosnowca

ul. ... 20 ... 41-200 Sosnowiec

PETYCJA

w sprawie uznania skutków zbiorów drogowych

Dotychczas na podstawie art. 2 ust. 1 oraz ust. 2 pkt. 1 i 2 ustawy o petycjach ...

Dotychczas w imieniu Fundacji na Rzecz Rozwoju Kultury i Sztuki ...

Realizując nasze cele statutowe, m.in. dążenie do poprawy standardów ...

Prezydent Chęcin nie raczył odpowiedzieć, w naszej sprawie ...

W pierwszej kolejności pragniemy podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem:

- Usuwanie skutków zdarzeń drogowych (kolokwialnie: sprzątanie po kolizjach, wypadkach, innych zdarzeniach drogowych) należy do obowiązków Gminy.
- **Koszty w/w sprzątania mają być ponoszone przez sprawców w/w zdarzeń drogowych.** Płacenie pieniędzmi publicznymi za tego rodzaju czynności jest oczywistym naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.
- Sprzątanie po kolizjach, wypadkach itp. nie należy do działań określanych jako usuwanie odpadów komunalnych – odpady powypadkowe (pokolizyjne) nie są odpadami komunalnymi.
- W/w sprzątanie **nie jest obowiązkiem Straży Pożarnej.** Funkcjonariusze PSP i OSP mają obowiązek usuwania wyłącznie odpadów niebezpiecznych, odpady będące następstwem zdarzeń drogowych w ogromnej większości przypadków nie są odpadami niebezpiecznymi. Funkcjonariusze Straży mają wówczas obowiązek usunąć je z jezdni na pobocze oraz wezwać zarządcę drogi do ich zebrania i utylizacji. Jest oczywiste, że strażacy nie są wyposażeni w sprzęt do zbierania oraz transportowania odpadów pokolizyjnych czy powypadkowych. Nie mogą tego robić także np. pracownicy pomocy drogowej, kierowcy holowników (lawet).
- Utrzymanie należytego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach Gminy wymaga właściwego zabezpieczenia (oznakowania) oraz neutralizowania i usuwania skutków zdarzeń drogowych (wycieków, odpadów) **natychmiast po zaistnieniu takiego zdarzenia.**
- W/w działalność nie jest działalnością regulowaną, nie podlega prawu zamówień publicznych, wymaga natomiast upoważnienia zarządcy drogi do działania na jego drogach. Odmawianie takiego upoważnienia podmiotowi który posiada odpowiednią kadrę oraz sprzęt do wykonywania takich usług stanowi przejaw niezgodnych z prawem praktyk monopolistycznych oraz nadużywania pozycji dominującej przez Gminę.

Szerzej nasze stanowisko w przedmiotowej sprawie przedstawiliśmy w publikacji na naszej stronie internetowej: vector-24.pl/kto-sprzata-po-wypadkach. Naszą ofertę przedstawiliśmy w publikacji na stronie: vector-24.pl/nasze-uslugi.

Mamy nadzieję, że Rada Miejska Sosnowca zechce podjąć działania skutkujące przywróceniem respektu dla prawa oraz porządkujące wykonywanie usług usuwania skutków zdarzeń drogowych na drogach w zarządzie lub władaniu Gminy Sosnowiec, w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie miasta Sosnowca.

W związku z zawartą w dniu 31 grudnia 2018 r. przez Gminę Sosnowiec umowy nr WDR.272.02.20.2018 z Agencją Zabezpieczenia Dróg sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku – Białej (sic!), uprzejmie przedstawiamy uwagi, a także prosimy władze Sosnowca o rozważenie celowości zmiany treści tej oraz odpowiednio innych umów, w oparciu o poniższe rekomendacje:

1. **Oznaczenie stron umowy** – w naszej ocenie istnieje prawna konieczność wskazania przez podmiot będący stroną umowy z Gminą, jego numeru w rejestrze BDO. Zgodnie z obowiązującym prawem, podmioty wpisane do rejestru BDO mają obowiązek umieszczania numeru w rejestrze BDO na wszystkich dokumentach sporządzanych w związku z prowadzoną działalnością. Zasadne jest przyjęcie, iż numer BDO powinien być wskazany w zawierającej oznaczenie stron części umowy zawartej z Gminą Sosnowiec;

2. **Klauzula społeczna** – przedmiotowa umowa nie jest objęta prawem zamówień publicznych, jednak w naszej ocenie pożądana byłaby zmiana treści par. 1 pkt. 5 umowy w taki sposób, aby poprzez odpowiednią klauzulę społeczną osiągnąć istotny cel społeczny oraz uniemożliwić wspieranie przez Gminę Sosnowiec tzw. „szarej strefy gospodarczej”.

W naszej ocenie, z treści par. 1 pkt. 2 ppkt. b) umów zawieranych przez Gminę na usuwanie skutków zdarzeń drogowych wprost wynika, iż nie jest możliwe – zgodnie z prawem – realizowanie wynikających z niej zobowiązań „za pomocą (...) zleceniobiorców”. Zarówno charakter pracy na drodze (zagrożenie bezpieczeństwa), oczywisty obowiązek przestrzegania przepisów bhp oraz ppoż., jak i konieczność błyskawicznej (kilkanaście minut) reakcji od zgłoszenia, niezbędność posiadania specjalistycznych środków, posiadających atesty (par. 1 pkt. 3 i 4 umowy), wreszcie konieczność podporządkowania osób usuwających skutki zdarzeń drogowych podmiotowi będącemu stroną umowy z Gminą, także zachowanie odpowiedniego poziomu odpowiedzialności za realizowanie umowy – wszystko to wymaga w naszej ocenie – albo osobistego wykonywania tej pracy przez właścicieli podmiotu będącego stroną umowy z Gminą, albo zatrudniania pracowników.

Zgodnie z zasadami stosowania klauzul społecznych, ich pierwszym celem jest działanie na rzecz zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym oraz społecznym. Drugim nader istotnym celem jest zachęcanie pracodawców do zachowań propracowniczych. Brak takiej klauzuli oraz dotychczas obowiązująca treść umowy Gminy z podmiotami świadczącymi usługi usuwania skutków zdarzeń drogowych w Sosnowcu wprost spowodowała rozkwit patologii, zatrudnianie osób „na czarno”, na tzw. „umowach śmieciowych” przez obie firmy z którymi Gmina Sosnowiec miała podpisane umowy.

Proponujemy rozważenie zmiany dotychczasowej treści par. 1 pkt. 5 umowy, poprzez zastąpienie jej np. treścią: *Wykonawca zobowiązuje się wykonać powyższe działania zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, osobiście lub za pomocą wykwalifikowanych pracowników odpowiednio ubranych w odzież odblaskową, zgodną z odpowiednimi normami. W miarę możliwości Wykonawca zobowiązuje się do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym oraz społecznym. W trakcie realizacji umowy Wykonawca na każde wezwanie Gminy Sosnowiec przedłoży oświadczenie o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób zatrudnionych do usuwania skutków zdarzeń drogowych lub poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy lub umów o pracę w/w osób.*

Konsekwencją przyjęcia zapisu umowy, zawierającego klauzulę społeczną, powinno być też uzupełnienie par. 8 pkt. 4 umowy, poprzez dodanie jako podstawy rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym uchylenie się wykonawcy od obowiązku osobistego świadczenia pracy lub zatrudnienia pracowników.

3. **Odpowiedzialność** - Warto podkreślić, iż aktualnie obowiązująca umowa pomiędzy Gminą Sosnowiec a podmiotem świadczącym usługę usuwania skutków zdarzeń drogowych zawiera zapis niekorzystny dla interesu Miasta oraz jego Mieszkańców. Zgodnie z par. 1 pkt. 5 umowy Gmina Sosnowiec zezwala na wykonywanie tej usługi przez „zleceniobiorców” Wykonawcy, natomiast zgodnie z par.2 pkt. 3 ppkt. c) nakłada na Wykonawcę odpowiedzialność tylko „za działania i zaniechania swoich pracowników”. Stosując przepisy ogólne kodeksu cywilnego (odpowiedzialność za szkodę) można wyegzekwować odpowiedzialność zleceniobiorców, ale te zapisy umowy najlepiej doprecyzować, aby uniknąć potencjalnych problemów prawnych.

Wbrew pozorom problem jest nader realny. Dosyć powszechną – niestety – praktyką podmiotów usuwających skutki zdarzeń drogowych w Sosnowcu, było nieformalne (bez żadnej umowy) korzystanie z wątpliwej jakości usług usuwania skutków

zdarzeń przez przypadkowe osoby, w zamian za nieformalne wynagrodzenie. Rzecz jasna osoby te nie były ani odpowiednio przeszkolone, ani nie dysponowały specjalistycznymi środkami, ani nie potrafiły respektować przepisów bhp, ani nie potrafiły odpowiednio zabezpieczyć miejsca zdarzenia drogowego. Nader wątpliwym „efektem” ich działań są - widoczne gołym okiem - zaśmiecone powypadkowymi oraz pokolizyjnymi odpadami pobocza i skrzyżowania sosnowieckich ulic. W naszej ocenie pożądana poprawa jakości usług usuwania skutków zdarzeń drogowych wymaga wprowadzenia klauzuli społecznej oraz zakazu wykonywania tych usług przez „zleceńbiorców”.

- Przypadek braku sprawcy** – dotychczas obowiązująca umowa pomija przypadki usuwania skutków zdarzeń drogowych w sytuacji nieustalenia sprawcy zdarzenia drogowego. Teoretycznie na Wykonawcy spoczywa obowiązek usunięcia skutków każdego zdarzenia drogowego. Teoretycznie, bo obowiązek ten doprecyzowany został jedynie w zakresie dotyczącym usuwania skutków zdarzeń w odpowiedzi na wezwanie uprawnionych służb (par. 2 pkt. 1, także par. 3 pkt. 3 umowy). Jest nawet ekonomicznie zrozumiałe, że Wykonawca nie usuwa skutków zdarzeń drogowych, co do których nie ustalono sprawcy, nie ma bowiem możliwości dochodzenia zwrotu kosztów z tego tytułu. Nie jest to jednak w interesie Gminy i jej Mieszkańców.

Rzecz w tym, że zarówno Gmina Sosnowiec, jak i Wykonawca przeoczyli prawną możliwość dochodzenia zwrotu tego rodzaju kosztów, wynikającą z art. 101 ustawy o odpadach - *„w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy wypadku albo bezskuteczności egzekucji wobec sprawcy wypadku koszty gospodarowania odpadami z wypadków, z wyjątkiem kosztów gospodarowania odpadami z wypadków powodujących zanieczyszczenie morza, są pokrywane, na wniosek odpowiednio starosty lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ze środków finansowych wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej”*. Warto zauważyć – co podkreśliło Ministerstwo Infrastruktury w adresowanym do naszej Fundacji piśmie z dnia 19 stycznia 2019 r. znak: DDP-1.015.1.2019 - że „ww. przepisy nie zawężają właściwości starosty tylko do terenów będących w jego władaniu.”

W naszej ocenie zatem, istnieje konieczność doprecyzowania zapisów par. 3 pkt. 3 umowy w zakresie dotyczącym postępowania usuwania skutków takich zdarzeń drogowych, w których nie ustalono sprawcy i występuje konieczność wystąpienia do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

- Odpowiedzialność Gminy** – Jest oczywiste, że zapis par. 1 umowy o powierzeniu obowiązku usuwania skutków zdarzeń drogowych wybranemu Wykonawcy, nie wyłącza ustawowych obowiązków zarządcy drogi. Należą do nich, zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o drogach publicznych m.in. sprawy wynikające z zakresu utrzymania dróg. Definicja utrzymania drogi zawarta w art. 4 pkt 20 ustawy obejmuje wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu. Ponadto do zadań zarządcy drogi należą na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.) obowiązki utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych. Takie stanowisko przedstawiło naszej Fundacji Ministerstwo Infrastruktury w adresowanym do nas piśmie z dnia 19 stycznia 2019 r. znak: DDP-1.015.1.2019.

- Raportowanie** – odpowiedzialność Gminy wymaga rzecz jasna sprawowania bieżącego nadzoru. W naszej ocenie należy bardzo pozytywnie ocenić zapis par. 6 umowy, w zakresie dotyczącym przedstawiania dokumentacji działań wynikających z umowy. Prosimy o rozważenie celowości wprowadzenia dodatkowego zapisu,

Wymaga wyważenia kosztów (zakładając, że koszty wykonania tych usług...)

Przykład braku sprawy - dotyczy obowiązków... kosztów z tego tytułu jest to jednak w interesie Gminy i jej mieszkańców.

Przetwórcy w tym ze zarobku Gmina Białystok... Wniosek skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Środowiska, ze środków finansowych... Wniosek skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Środowiska, ze środków finansowych...

Wniosek skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Środowiska, ze środków finansowych... Wniosek skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Środowiska, ze środków finansowych...

Wniosek skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Środowiska, ze środków finansowych... Wniosek skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Środowiska, ze środków finansowych...

Wniosek skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Środowiska, ze środków finansowych... Wniosek skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Środowiska, ze środków finansowych...

nakładającego na Wykonawcę obowiązek w miarę niezwłocznego raportowania do wskazanego przedstawiciela Gminy istotnych okoliczności negatywnie wpływających na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Gminie, zauważonych w toku realizacji umowy. Z racji przedmiotu umowy Wykonawca ma obowiązek praktycznie stałej obecności na drogach zarządzanych przez Gminę, wydaje się zatem celowe, aby miał obowiązek zgłaszania dostrzeżonych nieprawidłowości.

7. **Wspieranie patologii gospodarczej** – Gmina Sosnowiec poprzez zawarcie umowy z AZD sp z o.o. oraz uchylanie się od wprowadzenia „klauzuli społecznej” oczywiście wspiera patologię, tzw. szarą strefę gospodarczą, bowiem obecnie wykonujący usługę usuwania skutków zdarzeń drogowych w Sosnowcu faktyczny pracownik tej spółki - dla celów podatkowych - fikcyjnie prowadzi jednoosobową „działalność gospodarczą” Rzecz jasna nie ma to nic wspólnego z rzeczywistą działalnością gospodarczą, zdefiniowaną w orzecznictwie sądowym oraz ustawach podatkowych, bowiem osoba ta jest podporządkowana „pośredniczącej” spółce AZD i podlega jej kierownictwu, nie ponosi ryzyka gospodarczego, nie ma żadnej swobody wyboru czy ustalenia z Gminą okoliczności świadczenia usługi, nadto wystawia w miesiącu jedną fakturę dla jednego podmiotu – spółki pośredniczącej.
8. **Niska jakość usług** – jest faktem notoryjnym, że brak jakiegokolwiek konkurencji oraz ustanowienie monopolu skutkuje obniżeniem jakości działań monopolisty. Widoczne jest to również w działaniach AZD na terenie Sosnowca – jej jedyny faktyczny pracownik (fikcyjny przedsiębiorca „współpracujący”) oczywiście nie jest w stanie pracować 24 godziny na dobę oraz 7 dni w tygodniu, zgodnie z wymogami umowy z Gminą. Nie wykonuje zatem przedmiotowych usług podczas bardzo wielu zdarzeń drogowych. Brak konkurencji powoduje ponadto, iż jego usługi są kiepskiej jakości.

Pragniemy także podnieść, iż od 25 lutego 2019 r. oczekujemy na rozpoznanie przez Radę Miejską Sosnowca **skargi na dyskryminowanie naszej Fundacji przez prezydenta Sosnowca**, poprzez: 1/ ustanowienie niezgodnego z prawem faktycznego monopolu na rzecz „wybranego przez prezydenta” podmiotu prywatnego, 2/ naruszenie elementarnych zasad współpracy Gminy Sosnowiec z organizacjami pozarządowymi, 3/ uniemożliwienie naszej Fundacji tworzenia – bez ponoszenia jakichkolwiek kosztów przez Gminę – miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym m.in. bezrobociem, w tym utworzenie spółdzielni socjalnej.

Skarga nie została do tej pory rozpoznana, została zdjęta z porządku obrad Komisji oraz Rady Miejskiej, ponadto została „ocenzurowana” w BIP gminy Sosnowiec.

Ufamy, że Rada Miejska Sosnowca życzliwie odniesie się do naszego pisma, którego celem jest podjęcie pożądanych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w Sosnowcu. Liczymy na życzliwą współpracę w interesie mieszkańców miasta.

PREZES ZARZĄDU

Ryszard M. Zajac

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Maciej Fragsztajn
Dyrektor
Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

Katowice, 11 marca 2019r.

RKT.81.7.2019.MK

Fundacja na Rzecz
Bezpieczeństwa Ruchu
Drogowego Vector-24.pl
skr. poczt 272
41-200 Sosnowiec
zarzad@vector-24.pl

W odpowiedzi na e-mail z dnia 22.02.2019r. w sprawie domniemanego ograniczenia konkurencji w zakresie wykonywania usług usuwania wypadków i kolizji drogowych na terenie Gminy Sosnowiec, Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach uprzejmie informuje, że w ww. sprawie zostaną przeprowadzone czynności wyjaśniające.

W przypadku podejrzenia naruszenia przez Gminę przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 369) zostaną podjęte działania przewidziane w tej ustawie.

Maciej Fragsztajn
Dyrektor Delegatury